

بررسی نقش کارکردهای عصب‌شناسی اجرایی در تبیین اختلال اضطراب جدایی کودکان پیش دبستانی

ایرج میرخان^۱ (گروه روان‌شناسی دانشگاه پیام نور ارومیه)

لیلا آقابالا زاده (کارشناسی ارشد روان‌شناسی دانشگاه آزاد ارومیه)

زهرا باور (دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی کودکان استثنائی دانشگاه آزاد ارومیه)

چکیده

کودکان به دلیل عدم کسب مهارت‌های مورد نیاز و همچنین عدم رشد مولفه‌های شناختی مانند کارکردهای اجرایی در معرض آسیب و اختلالاتی مانند اختلال اضطراب جدایی قرار دارند؛ لذا هدف از انجام مطالعه حاضر، بررسی نقش کارکردهای عصب‌شناسی اجرایی در تبیین اختلال اضطراب جدایی کودکان پیش دبستانی بود. پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه کودکان پیش دبستانی شهر ارومیه در ۶ ماهه دوم سال ۱۳۹۷ شامل می‌گردد. تعداد ۱۲۰ کودک (۶۰ دختر، ۶۰ پسر) با روش نمونه‌گیری دردسترس از مدارس پیش دبستانی شهر ارومیه به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. پرسشنامه‌های کارکردهای اجرایی کولیک و مقیاس اضطراب جدایی اسپنس جهت تکمیل در اختیار والدین قرار گرفت. داده‌ها با ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه تحلیل شد. نتایج نشان داد بین کارکردهای سازماندهی ($p < 0/01$)، نابازداری ($p < 0/01$) و برنامه‌ریزی-تصمیم‌گیری ($p < 0/05$) با اختلال اضطراب جدایی در کودکان رابطه مثبت وجود داشت. بدین صورت که نمره بالا در کارکردهای اجرایی با اختلال بیشتر و در نتیجه اضطراب جدایی بیشتر همراه بود. همچنین ۳۴ درصد از واریانس اختلال اضطراب جدایی توسط کارکردهای اجرایی پیش‌بینی شد. با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان گفت کارکردهای اجرایی نقش مهمی در تبیین و پیش‌بینی اختلال اضطراب جدایی در کودکان پیش دبستانی دارند که با تکیه بر نتایج و تاکید بر ارتقاء کارکردهای اجرایی می‌توان زمینه کاهش اختلال اضطراب جدایی را در این کودکان فراهم نمود.

کلید واژه‌ها: کارکردهای عصب‌شناسی اجرایی، اختلال اضطراب جدایی